

Beesel 26 november 2019

Onderwerp: Raadsinformatiebrief naar aanleiding van Kamerbrief over jeugdhulp van 8 november 2019

Aan de leden van de gemeenteraad,

Op 8 november 2019 is de Kamerbrief 'Naar een betere organisatie van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering' aan de Tweede Kamer gestuurd. Directe aanleiding voor deze Kamerbrief is een onderzoek van de Inspecties Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Inspectie Jeugd en Veiligheid (J&V). Daarnaast hebben het Rijk en VNG dit voorjaar geconcludeerd dat – naast extra geld – ook een betere organisatie van het jeugdstelsel nodig is om de beloften van de Jeugdwet te kunnen inlossen.

Gelet op alle media-aandacht die dit dossier de afgelopen tijd heeft gekregen, willen we u actief informeren over deze Kamerbrief, de betekenis hiervan voor onze regio Noord-Limburg en het vervolgproces.

Samenvatting Kamerbrief:

De beloften van de Jeugdwet zijn nog onvoldoende ingelost. Hoewel er méér kinderen in beeld zijn dan voorheen, ontvangen zij niet altijd op tijd de hulp die ze nodig hebben. Jeugdprofessionals ervaren een hoge werkdruk en zijn veel tijd kwijt aan administratie. Een niet vrijblijvende manier van (boven-)regionaal samenwerken van gemeenten is nodig om de continuïteit van specifieke vormen van jeugdhulp, jeugdbescherming (jb) en jeugdreclassering (jr) te borgen. Samenwerking van gemeenten is in het belang van kinderen en gezinnen omdat het leidt tot een stabiel aanbod van hulp voor jeugdigen met complexe problemen. Door regionaal samen te werken kan zowel aan de kant van de gemeenten als van jeugdhulpaanbieders op inkoopkosten en administratieve lasten worden bespaard en kan een regionale inbedding van de specialistische zorg worden gerealiseerd. Hierdoor ontstaat de noodzakelijke ruimte voor transformatie, om de jeugdhulp integraal en dichtbij het kind aan te bieden.

Om dit te bereiken, worden de volgende aanpassingen in wet- en regelgeving voorbereid:

- In de Jeugdwet en de daarop gebaseerde regelgeving worden de taken van jeugdregio's vastgelegd én op welk schaalniveau specifieke vormen van jeugdhulp, jb en jr dienen te worden georganiseerd.*
- Bij wet en nadere regelgeving worden een aantal zorgvuldigheidseisen gesteld bij de inkoop van jeugdhulp, jb en jr, zoals meerjarige contracten bij weinig voorkomende specialistische jeugdhulp.*
- Bij Amvb worden een aantal basiscomponenten – waaronder loon- en prijsbijstelling – vastgelegd die onderdeel zijn van het tarief bij de inkoop van jeugdhulp, jb en jr. De Jeugdwet wordt aangepast om zo'n Amvb mogelijk te maken.*
- Overwogen wordt om een aantal nadere eisen te stellen aan de gemeentelijke toegang om de geïnventariseerde basisfuncties van lokale teams te borgen.*

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de Kamerbrief 'Naar een betere organisatie van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering', opgenomen als bijlage 1.

Reacties op de Kamerbrief:

De VNG en het G40-stedennetwerk hebben overwegend kritisch gereageerd op de Kamerbrief. Zij herkennen dat een aantal zaken in de bovenlokale samenwerking nog niet optimaal functioneren, maar geven tegelijkertijd aan dat een top-down stelselwijziging nog nooit een kind geholpen heeft. Daarnaast geven zij ook aan dat, zolang er geen structurele middelen worden vrijgemaakt, we als gemeenten en uitvoeringspartners met de rug tegen de muur staan en dat onze kwetsbare kinderen daar de dupe van zijn.

De brancheverenigingen binnen de sector reageren positiever: ze vinden het goed dat het kabinet ingrijpt, maar ze pleiten ook voor boter bij de vis (meer middelen). Zij willen dat het kabinet harde afspraken maakt over tarieven en dat de afspraken over regionale samenwerking kunnen worden afgedwongen.

Statement regio Noord-Limburg:

Wij staan als regio Noord-Limburg achter de reactie van de VNG en het G40-stedennetwerk en zijn ook kritisch op de Kamerbrief. De Kamerbrief doet geen recht aan de wijze waarop wij als gemeenten in de regio Noord-Limburg samenwerken. We hebben vanaf de start van decentralisaties constructief samengewerkt en belangrijke jeugdvoorzieningen samen georganiseerd en gefinancierd, daar waar passend zelfs op bovenregionale schaal. We werken gezamenlijk aan de Transformatieagenda jeugd, waarbinnen de belangrijkste speerpunten voor de jaren 2019 en 2020 zijn opgenomen. Ook werken we samen binnen het project sturing en inkoop, dat als doel heeft om de gezamenlijke sturing op de jeugdhulpketen te verbeteren. Over dit project ontvangt u binnenkort separaat een raadsinformatiebrief. Het beeld dat het Rijk heeft dat onze regionale samenwerking niet goed zou functioneren, herkennen wij dan ook niet. Dit statement zullen wij aan het Rijk kenbaar maken via bijgevoegde brief (bijlage 2), die op 3 december door de wethouders Jeugd is ondertekend.

Consequenties voor de regio Noord-Limburg:

1. Vastleggen van regionale samenwerking en welke zorg op welk niveau geregeld moet zijn:

Voor de genoemde vormen van jeugdhulp werken we grotendeels al samen op het schaalniveau dat de ministers wensen. De geschetste afbakening sluit aan bij onze huidige werkwijze en de opbrengsten van fase 1 van het project sturing en inkoop. Wel verwachten we dat de regionale samenwerking formeel nog geborgd moet worden. Het is nog onduidelijk of het Rijk voor de genoemde functies bepaalde middelen aan regio's wil toekennen (in plaats van aan gemeenten). Verder verwachten we dat 'eenheid in toegang' betekent dat we meer zaken rond toegang zullen moeten uniformeren, zodat professionals beter weten wat ze kunnen verwachten. Op basis van de brief is nog onduidelijk wat de eisen aan de functies in de toegang betekenen voor de beleidsvrijheid van gemeenten.

2. Zorgvuldigheidseisen vastleggen bij inkoop jeugdhulp en jb en jr:

In de regel hebben we in onze regio al meerjarige afspraken en waar dat niet zo is, kunnen we overwegen om daar naartoe te werken. De regionale overeenkomsten via de MGR zijn steeds voor één jaar, met de optie om deze drie keer te verlengen en daar maken we in de praktijk ook gebruik van. De thema's rondom de zorgvuldigheidseisen zijn verder onderdeel van het project sturing en inkoop.

3. Gemeenten moeten faire tarieven hanteren die aanbieders in staat stellen de jeugdhulp duurzaam te verbeteren:

In de regio Noord-Limburg hebben we afspraken over indexeren. De tarievenlijst van de MGR is vastgesteld met inspraak van aanbieders. Specifiek rond jb en jr hebben we samen met de gecertificeerde instellingen die jb en jr uitvoeren een goed traject afgerond om te komen tot faire tarieven voor 2020 en verder. De uitkomst van dat traject biedt ook een stevige basis voor de

opdracht van de ministers om per gecertificeerde instelling de problematiek in kaart te brengen en maatregelen door te voeren om de werkdruk te verlagen.

4. Regionaal bestuurlijk ketenoverleg om te komen tot een afgestemde, gecoördineerde en geprioriteerde aanpak rond het terugdringen van wachtlijsten:

Als regio Noord-Limburg hebben we hiervoor een plan van aanpak ontwikkeld. Op dit moment loopt een onderzoek naar het in kaart brengen van de wachttijden/wachtlijsten en op basis daarvan kijken we samen met alle betrokkenen naar de onderliggende oorzaken en oplossingen om de wachtlijsten te verminderen en in de toekomst te voorkomen. Denk daarbij aan het inzetten van alternatieven, andere aanbieders of overbruggingszorg.

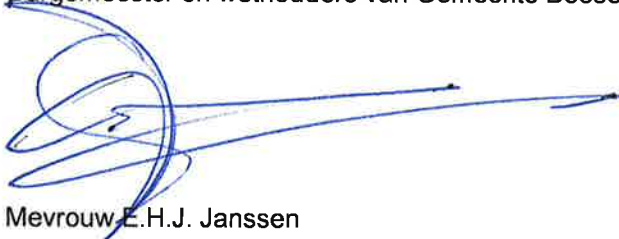
Veel consequenties van de Kamerbrief worden pas duidelijk bij de concrete uitwerking hiervan. Zo weten we nu nog niet of de samenwerking op (boven)regionale schaal een juridische status gaat krijgen en ook de financiële gevolgen zijn nog geheel onduidelijk.

Vervolg:

De ministers De Jonge (VWS) en Dekker (Justitie en Veiligheid) willen een betere ordening van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering van een wettelijke grondslag voorzien. Dit betekent dat zij de komende periode aanpassingen in wet- en regelgeving gaan voorbereiden met betrokken partijen: gemeenten, aanbieders, cliënten en professionals. Medio 2020 willen zij een wetsvoorstel gereed hebben voor externe consultatie. Zodra er meer duidelijkheid is over de aangekondigde wijzigingen zullen wij u daarover informeren.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Gemeente Beesel

Mevrouw E.H.J. Janssen
Gemeentesecretaris

De heer W.G.H.M. Rutten
Waarnemend Burgemeester

